

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

66. Magistrat. praemia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

taxat inquisitione : quàm autem durè & acerbè , exemplo sit annus 1629. quo moti Magistratu ducenti & vndecim. Ob decrepitam ætatem quindecim ; decem & septem ob infirmitatem , nec oneri parem ; avari septem , & pecuniæ addicti ; vltra modum seueri duo ; infra modum lenes , & dissoluti tres ; quatuor supra centum negligentes , & obliuiofi ; ardoris præcipitis sex & quadraginta ; decem & septem sui muneris parum gnari. Quid quod ipsa quoque Coliorū , & Taoliorum Collegia quorum delationibus damnantur , & castigantur Mandarinum , eadem incude sub eodem Præside probantur. Bis quotannis Colios duos Taolios quatuor in ordinem redigit ; sui que ipsius Tribunalis alterum assessorem , minuit vno gradu. At enim iniqua in regno compositissimo , virtutis foret & vitij ratio , nisi huius pœnæ illius præmia , æqua saltem lance penderentur. Sua Mandarinum laudata perfunctos gubernatione , manet illustri & locuples remuneratio gradusque superior : nec pecunia , fauore aut precibus opus ; ius omne merito æstimatur , quod licet ab aula distent longissimè non minus compertum est , quam si versarentur in media eius luce. Accedit Regis approbatio solennis , duo tresve scripto expressi characteres , monumentum virtutis exploratæ , & noui honoris ; quod qui suo adscriptum nomini assequuntur , hos vero alij tanquam cælo vicinos suspiciunt ; iique hoc dono circumspecti se ipsos , velut mille radiis coronatos ; domorum suarum frontibus , id affigunt vel intus loco conspicuo ; denique transmittunt in posteros ad familiæ splendorem quæ Mandarinum habuerit dignum regia commendatione. Iam Prouincia , & vrbe decessuros vbi ius integrè sanctèque ministrarunt , prosequuntur effusis muneribus , (neque tunc post expletum Magistratum suspectis ,) præter illa , quæ ab solo Rege accipiunt in honorarium officij bene gesti. Rogant ab iis etiam calceos , Magistratus obiti solennes notas , eosque serinio eleganti , per aureum spectandos reticulum asseruant , & ostentant inter pretiosa pignora ciuitatis , cum elogiis Mandarinum , qui eos gestauerit : ad hæc loco maximè frequenti facta illorum marmoreis laminis incidunt , illustri compositione , cuiusmodi passim tam multa vbique visuntur encomia , vt possit Theatrum honoris , & meriti , vniuersum imperium dici. Eò tamen pertingunt paucissimi , vt templi honorem publico decreto assequantur , quibus autem id datur , eorum effigies in templo statuitur , coram mensa , & de ferro vel ære acerra capax ; & fixis in mensis diebus conuentus omnium ordinum , ad exsoluendos illi honores solennium , accendendas facies , suffitus cremandos , audiendas lucubrationes recitatorum præstantium , in eius gloriam sudatas ; aliæque , sed nihil supra meras honorum ciuiliū , qui virtuti heroicæ , & viris debentur de Republica eximie meritis. Templis tamen cedit honor triumphalium arcuum , sculptura incomparabili , selecto ex marmore cælatorum : construuntur ferè ad gothicum canonem , arcu ad latera duplici grandiore medium fulsiente ; assurgunt verò triplici contignatione , ha-

66.
Magistrat.
præmia.

rum supremæ rectum: interius transmarino obductum cœrulo, Imperatoris nomen præfert, quo regnante arcus positus est; tabula verò ingens in medio, Mandarinî, seu cuiusvis alterius cuius memoriæ est dicatus. Porro quam multis eiusmodi arcubus profeminatæ sint Sinarum vrbes coniciendum præbet vel vna vrbs sola Hinceum, quam M. Polus, tamdiu quæsitam Quinsaium credidit; platearum eius multarum decumana trecentis eiusmodi arcubus ornata traditur, cui paradoxo credulitatem aliquam conciliare aliter non possum, nisi fide scriptorum, qui centum milliaria Italica Hinceo tribuerunt; hæc si cui videntur incredibilia, pignus fidei oculos ab eo mutuetur qui & illa & decem millia pontium ea in vrbe vidissè se tradit: illorum quidem & numerum, & magnificentiam arcuum spectarunt, P. Nicolaus Trigaultius, & P. Antonius de Gouea, illamque particulatim nobis descriptam reliquerunt; sed plateam illam velle videntur intelligi viam iis arcubus trecentis mirabilem, in diei vnus iter dimidium porrectam,

67.
Tria Sina-
rum pericu-
la, vnde?

Verum enimvero, si fuit Sinis cauendum seuerè à Mandarinorum vexationibus, multò grauior instabat iis metus à licentia militum, potentia Regij sanguinis & vi externorum: quare prouidentia fuit prorsus singularis multitudinem innumerabilium militum cum summa pace coniungere; obseruantiam in Regis filios & agnatos cum iure illorum tam priuato & solitario, vt neminem habeant, imperiis suis obnoxium cum quo possint res nouas moliri, regni demum gentibus cincti bellicosus, aditus omnes ita præcludere, vt nemo in illud extraneus pedem mittere valeat. Et militum quidem millia plus sexcenta, terra, marique toto imperio eiusque confiniis variè tributa muneribus bellicis, alta in pace ita occupantur, vt si bello arderent omnia. Cæterum hos inter apparatus, nihil bello peius execrantur Sinenses. Occidere hominem, extra defensionem sui, detestabile in barbaris; in latronibus plectendum supplicio, in solis ferendum bestiis, quibus præter prædam, leuandæ fami natura nihil contulit; militem cataphractum pro monstro contuentur, velut ferreis ex cute squammis natura non arte loricate. Præstantiam hominis totam de virtute & ingenio aestimant; quoad reliqua, feris compluribus inferiorem esse. Omnes pacifico habitu, etiam milites tunicati incedunt; nulli ferrum ad latus etiam militi (nisi publica in recensione) fuere tamen in Priscis Regibus non modo pace, & literis; sed bello & armis clarissimi, qui regna Orientis centum quatuordecim numero tenuere, vnum memorant Hioam qui annis ante Christum centum quadraginta Sinense imperium vsque Bengalam propagarat. Visum deinde Sinis consultiùs, & pro imperij fundamento lege statutum sempiterna, vt se intra se Sina colligerent, externa spernerent, re sua contenti vires omnes ad eam seruandam, intra regni fines conclusas haberent; hinc sua paulatim externis populis reddita libertas hæctenusque retenta, & si qui tributo, legatio